

Zmiany – część trzecia (przepis 13÷16)

P13 NIEWŁAŚCIWA LICZBA KART

Przepis został doprecyzowany i unowocześniony. W poprzedniej wersji był zapis, że jeśli zgłoszono już zapowiedź z ręką zawierającą niewłaściwą liczbę kart, to wymagana jest zgoda wszystkich graczy przy stole na rozegranie rozdania. W całej mojej karierze sędziowskiej nie pamiętam takiego przypadku i pewnie tak by pozostało, gdyby nie ostatni zjazd I ligi. Otóż, nie kto inny, tylko członek naszego Zespołu Konrad Ciborowski, kapitan Sfory Cibora, zgarnął kartę z poprzedniego rozdania, uprzednio nie schowawszy jej do właściwej przegródki z resztą kart i spokojnie jechał na kart czternaście do momentu, kiedy stwierdził, że w dziadku leży walet pik, którego on również posiada. Według nas, sędziów, można by kontynuować grę, gdyż ten fakt w najmniejszym stopniu nie wpływał na przebieg licytacji, ani rozgrywki, ale przepis nakazał nam spytać o zgodę wszystkich graczy. Przeciwnik Konrada, Piotr Gawryś najpierw stwierdził, że przepis jest głupi, gdyż w trakcie rozgrywki niemal każdy zawodnik jest w stanie ocenić, czy jest w dobrym lub złym kontrakcie i pod tym tylko kątem podjąć decyzję, ...po czym schował karty do pudełka.

Również kolejne podpunkty tego przepisu w starej wersji nakazywały spytać o zgodę graczy, jeśli ktokolwiek przy stole zobaczył cudzą kartę.

Zmiana zwiększa zakres uprawnień sędziego, który od tej pory sam zdecyduje, czy takie rozdanie można rozegrać.

Przepis dodatkowo daje sędziemu możliwość orzeczenia wyniku rozjemczego nawet, jeśli rozdanie zostało dopuszczone do gry. Można sobie wszak wyobrazić taką sytuację. Zawodnik **W** nie przeliczył kart po wyjęciu z pudełka i je obejrzał. **S** po przeliczeniu stwierdził, że ma ich 12 i wezwał sędziego. Sędzia skorygował rozdanie, przenosząc ♦2 z ręki **W** do ręki **S**. Większość sędziów tak by zrobiła, sądząc, że tak niska błotka nie może mieć wpływu na rozdanie. I nie ma co się dziwić. Jednakże po rozdaniu okazało się, że przeciwko kontraktowi 3BA **W** zawistował królem karo, jego partner dołożył ♦3, a rozgrywający ♦4. Normalnie **W** mógłby mieć dylemat, kto ma ♦2? Informacja mogłaby być istotną, jeśli oczekiwał precyzyjnej ilościówki lub marki. Po korekcie, **W** jednakże nie ma wątpliwości, że jego partner dołożył najmniejsze swoje karo. Po zakończeniu rozdania powinien rozważyć orzeczenie wyniku rozjemczego.

P15C ...Jeżeli sędzia dojdzie do wniosku, że któraś ze stron usiłowała celowo uniemożliwić normalne rozegranie rozdania może wymierzyć karę proceduralną (i orzec wynik rozjemczy).

Przepis został uzupełniony o powyższe stwierdzenie rozszerzające uprawnienia sędziego, gdyż zawodnik nie powinien dążyć w tej sytuacji do nierozegrania rozdania.

P16 LEGALNE I NIELEGALNE INFORMACJE

Kolejny przepis-fundament Prawa.

Chociaż duch tego przepisu nie uległ zmianie, to przepis 16 w nowej szacie uwzględnia podstawowy cel uczestnika zawodów – zwycięstwo. Brydż jest sportem, a konstrukcja przepisów każdej konkurencji sportowej powinna umożliwiać zawodnikom dążenie do wygranej. Przy czym nie liczy się cel cząstkowy, jakim jest wygranie rozdania, czy wręcz meczu, bądź rundy, lecz najważniejsze jest wygranie całych zawodów.

P16A. Wykorzystanie informacji

1. *Gracz może wykorzystać informację przekazaną podczas licytacji lub rozgrywki jeżeli:*

(a) pochodzi ona z legalnych zapowiedzi i zagrań bieżącego rozdania (włącznie z akceptowanymi nielegalnymi zapowiedziami i zagraniem) i jest wolna od nielegalnej informacji z innego źródła, lub

(b) jest legalną informacją z wycofanego działania (patrz D), lub

(c) jest informacją, którą jakikolwiek przepis bądź punkt regulaminu definiuje jako legalną albo, jeśli nie określono inaczej, wynika ona z zastosowania procedur stworzonych przez niniejsze przepisy lub inne regulaminy (ale patrz B1 poniżej), lub

(d) jest informacją, którą gracz posiadał przed wyjęciem swojej ręki z pudełka (przepis 7B), a przepisy nie zakazują użycia przez niego tej informacji.

2. *Gracze mogą również uwzględnić własną ocenę swojego zapisu, cechy przeciwników i wymagania regulaminu zawodów.*

3. *Gracz nie może podejmować zapowiedzi lub zagrań na podstawie innej informacji (informację taką określa się jako dodatkową)*

4. *Jeżeli naruszenie tego przepisu spowodowało czyjeś straty sędzia orzeka wynik rozjemczy zgodnie z przepisem 12C.*

Zastanówmy się nad fragmentem P16A2, „...Gracze mogą również uwzględnić ... wymagania regulaminu zawodów...”

Dla zilustrowania tego fragmentu przepisu przytoczę słynną historię z Bermuda Bowl w Jokohamie w 1991 roku. Zgodnie z regulaminem tych zawodów, uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy i po fazie round-robin podział na mecze ćwierćfinałowe był zdeterminowany. Zwycięzca każdej grupy spotykał się z czwartą drużyną grupy przeciwnej, a team z drugiego miejsca miał za przeciwnika drużynę z trzeciego miejsca grupy przeciwnej. Polska grała wówczas w jednej grupie z USA1 i przed ostatnim meczem wytworzyła się ciekawa sytuacja. Obie drużyny zajmowały pozycję trzecią i czwartą bez szans na awans na wyższe miejsce, lecz również niezagrożone spadkiem poza awansującą czwórkę. W drugiej grupie prowadził dość pewnie „czarny koń” tych mistrzostw – Islandia. Ale o tym, że jest to późniejszy zwycięzca całych zawodów nikt jeszcze nie wiedział i obie wymienione drużyny, aby wpaść na Islandię, „celowały” w czwarte miejsce. Smaczku dodaje fakt, że w ostatniej rundzie los skojarzył właśnie oba teamy. Proszę Państwa, co tam się działo?

Końcówki na 18PC i częściówki na 28PC. Kilka tygodni później, słynny amerykański miesięcznik *Bridge World* wielką czcionką opisał rozdania Polaków, którzy pasowali na otwarcie partnera mając 14PC i nie wistowali w kolor partnera. Opisanych rozdań było sześć (z 20 rozegranych). Artykuł zakończono małą czcionką: mecz zakończył się zwycięstwem Polski 21:9. Amerykanie osiągnęli co chcieli, ale jeszcze nie wiedzieli, że ich upragniona Islandia spakuje ich szybciej, niż ktokolwiek by się spodziewał. Nas też spakowała, ale dopiero w finale. Burza, która wybuchła po tym wydarzeniu (wzmiankowany artykuł w BW), przetoczyła się przez cały brydżowy świat. Zadawano pytanie, czy uczestnik zawodów powinien/może przegrać jakiś pojedynczy mecz, jeśli to mu ułatwi zwycięstwo na finiszu. Ogólnie tzw. „duch sportowy”, czyli opinie „wygrać każde rozdanie” przegrał z pragmatyzmem „skuteczność przed wszystkim”. Aż dziwne, że dopiero w tej nowelizacji usankcjonowano to, wydawało się, oczywiste stwierdzenie. Przepis nakłada na twórców regulaminów takie ich układanie, żeby zachęcały uczestników do walki przez cały czas trwania zawodów. Przegranie meczu powinno obniżać, a nie zwiększać szansę na końcowe zwycięstwo.

P16B Dodatkowa informacja od partnera

1. (a) Jeżeli gracz - np. za pomocą wypowiedzianej uwagi, pytania, odpowiedzi na pytania, **niespodziewanego alertu* lub braku alertu** czy też wyraźnego wahania, niepohamowanego pośpiechu, specjalnego nacisku, modulacji głosu, gestu, ruchu, szczególnego zachowania itp. - udostępnia swojemu partnerowi dodatkową informację, która może sugerować jakąś zapowiedź lub zagranie, to partnerowi nie wolno podjąć **działania będącego logiczną alternatywą, którego wybór wyraźnie mógł być zasugerowany tą informacją.**

(b) **Logiczna alternatywa to działanie, które zostałyby poważnie rozważone przez znaczną część graczy o takiej samej sile gry i jednakowych uzgodnieniach systemowych, co gracze, o których mowa i prawdopodobnie przez niektórych z nich podjęte.**

* tj. niespodziewany w odniesieniu do znaczenia zapowiedzi gracza

W nowej wersji Prawa do wachlarza możliwości przekazania dodatkowej informacji od partnera doszedł „niespodziewany alert lub brak alertu”. Uściśliło to przepis 16, gdyż sędziowie już od lat brali ten aspekt pod uwagę.

Logiczna alternatywa (LA) pojawiła się w definicjach Prawa z 1975 roku (pod nazwą „działanie logiczne dyskusyjne”), aby w 1987 zniknąć na 20 lat. Wprawdzie w kolejnych nowelizacjach przemycano to pojęcie, ale dopiero teraz LA doczekała się należytego miejsca – stała się przepisem P16B1b. Precyzyjną definicję LA sformułujemy w oficjalnych komentarzach, ale na roboczo możemy posługiwać się Prawami Kaplana, które przytoczyłem w poprzednim komentarzu (komentarz 12). Przepis 16 jest zresztą silnie powiązany z przepisem 12.

P16B Dodatkowa informacja od partnera

3. Jeżeli gracz nabierze uzasadnionego przekonania, że przeciwnik wybrał - spośród logicznie możliwych- to działanie, które mogłoby wynikać z sugestii zawartej w nielegalnej informacji, powinien przywołać sędziego **po zakończeniu rozgrywki**. Sędzia powinien orzec wynik rozjemczy, jeśli stwierdzi, że naruszenie przepisu przyniosło korzyść wykraczającemu.

W starej wersji gracz w omawianym przypadku „...powinien niezwłocznie przywołać sędziego...”. Przepis był martwy, gdyż sędzia i tak musiał czekać do końca rozgrywki. Ta zmiana nakłada na sędziów obowiązek edukowania graczy, aby nie spieszyli się z wezwaniem, gdyż jak życie uczy, ponad 50% takich przypadków rozwiązuje się tuż po zakończeniu rozdania bez udziału sędziego. Najczęściej z powodu braku korzyści z tytułu dodatkowej informacji od partnera.

P16C Dodatkowa informacja z innych źródeł

1. Jeżeli któryś gracz uzyska przypadkowo nielegalną informację o rozdaniu, które właśnie gra lub które ma jeszcze grać, - przez obejrzenie niewłaściwej ręki, przez usłyszenie zapowiedzi, treści zapisu, komentarza, przez obejrzenie kart przy innym stole, lub przez obejrzenie kart innego gracza przy swoim stole przed rozpoczęciem licytacji: - należy niezwłocznie powiadomić o tym sędziego. Najlepiej, aby zrobił to gracz, który uzyskał taką informację.

2. Gdy sędzia uzna, że ta informacja może zakłócić normalny przebieg gry, wówczas **przed rozpoczęciem licytacji** przez obie strony może:

(a) zarządzić - o ile pozwala na to dany rodzaj zawodów i sposób obliczania wyników - taką zmianę pozycji graczy, aby ten, który uzyskał nielegalną informację tylko o jednej z rąk odnośnego rozdania, otrzymał w nim właśnie tę rękę, lub;

(b) zarządzić - o ile pozwala na to dany rodzaj zawodów - ponowne rozdawanie tego rozdania dla zainteresowanych graczy, lub;

(c) zezwolić na dokończenie rozgrywania rozdania, zastrzegając możliwość orzeczenia rezultatu rozjemczego, jeśli stwierdzi, że **nielegalna informacja wpłynęła na wynik rozdania, lub;**

(d) Orzec w rozdaniu procentowy wynik rozjemczy.

3. Jeżeli uzyskanie nielegalnej informacji nastąpiło po zgłoszeniu pierwszej zapowiedzi w licytacji, a przed zakończeniem rozgrywki w danym rozdaniu sędzia postępuje według punktu 2(c).

Na początek trochę semantyki.

Kiedy informację nazywamy dodatkową a kiedy nielegalną.

Każda informacja, o której mowa w niniejszych przepisach jest podzielona na dwa rodzaje:

- informacja legalna
- informacja nielegalna

Niemniej dla potrzeb rozróżnienia informacji nielegalnej będziemy stosować pojęcie informacji dodatkowej (od partnera) i stricte nielegalnej (z innych źródeł P16C lub z odzywek i zagrań wycofanych P16D). Nazewnictwo nie ma jednakże wpływu na podejście do rozwiązywania problemów z informacjami nielegalnymi (dodatkowymi).

W przepisie P16C jest kilka istotnych zmian. Przed wszystkim wyszczególniono pozycję „...przed rozpoczęciem licytacji...” i „...po zgłoszeniu pierwszej zapowiedzi...”

Poprzednie przepisy nie pozwalały na ponowne rozdawanie, więc w lidze stosowano kasowanie rozdania (oczywiście z karą dla odpowiedzialnych za „spalenie rozdania”) i w konsekwencji przyznanie średniej plus dla obu stron. Teraz można będzie dograć innym rozdaniem (jednakże o karze nie zapominaj).

Z kolei do tej pory można było poszukać doraźnego zastępcy dla gracza, który uzyskał nielegalną informację. Teraz takiej opcji już nie ma.

No i najważniejsza zmiana – zezwolenie na dokończenie gry z możliwością późniejszego orzeczenia rezultatu rozjemczego – P12C2c, a wręcz nakazanie kontynuacji, jeśli padła jakaś zapowiedź – P12C3. Zmiana nakłada na sędziego dużą ostrożność w postępowaniu z tymi, niestety, dość nagminnymi przypadkami na turniejach i ligach. Przy dzisiejszych możliwościach technologicznych wiele imprez obsługiwanych jest przez powielane rozdania i uwaga rzucona zbyt głośno przy jednym ze stołów dotyczy zazwyczaj rozdania, które stoły obok właśnie grają, bądź będą za chwilę grały.

Ustalmy procedurę postępowania przy nielegalnej informacji z innych źródeł.

1. Gracz uzyskał przypadkowo nielegalną informację o rozdaniu – P16C1 i zawiadomił sędziego.
2. Różnij wagę tej informacji dla danego rozdania, sprawdź źródło (kary silnie pożądane dla „krzykaczy” na sali), po czym,
3. Jeśli nie rozpoczęto jeszcze licytacji, zastosuj jedną z czterech możliwości P16C2, przy czym:
  - a) jeśli jest możliwy wariant (a), bądź (b) zastosuj go,
  - b) bądź ostrożny przy wyborze (c) i (d), a jeśli masz wątpliwości wybierz (d).
4. Jeśli zgłoszono zapowiedź, zezwól na dokończenie rozgrywania rozdania, zastrzegając możliwość orzeczenia rezultatu rozjemczego.
5. Jeśli rozegrano rozdanie (P16C2c lub P16C3) i uznałeś, że nielegalna informacja wpłynęła na wynik rozdania (posiłkuj się Prawami Kaplana), orzeknij rezultat rozjemczy TRAKTUJĄC OBIE STRONY JAKO NIEWYKRACZAJĄCE.

to be continued...